

**JXCAT I ERC
TOPEN
PER SÁNCHEZ**

JxCat va presentar ahir les conclusions de la comissió del 155, que titllen de “cop d’estat” i d’“il·legal”. Per això reclamen que el ple reprovi el president espanyol, Pedro

Sánchez, per haver-hi donat suport quan era el líder de l’oposició, a més de l’expresident Mariano Rajoy, l’exlíder de Cs Albert Rivera i el rei Felip VI. Però la petició de reprova

de Sánchez va generar una enganxada amb Esquerra, que és sòcia del PSOE a Madrid. Joan Tardà va acusar JxCat d’“hipòcrita” i també de voler “afeblir” els republicans.

La Fiscalia s’oposa a la llibertat de Cuixart en el recurs al TC

Òmnium avisa Sánchez que ha perdut la seva última oportunitat

NÚRIA ORRIOLS
BARCELONA

Ni el coronavirus ni la jurisdicció del Tribunal Constitucional (TC) fan variar el posicionament de la Fiscalia. El ministeri públic es va oposar ahir a la llibertat de Jordi Cuixart en el marc del recurs d’empara contra la sentència del Procés davant l’alt tribunal. “Pedro Sánchez ha perdut l’última oportunitat per corregir la vulneració de drets abans d’anar als tribunals europeus”, va sentenciar l’entitat independentista com a reacció, constatant que amb un govern del PSOE i Podem la Fiscalia se segueix oposant a la llibertat dels presos polítics. La suspensió de la presó era una de les peticions que havia inclòs la defensa de Cuixart en el recurs d’empara, amb l’objectiu d’aconseguir la llibertat, almenys, mentre el TC estudia el cas a fons. Després d’esgotar el marge que li havia donat el tribunal per pronunciar-se, el ministeri públic ho rebutja perquè creu que la pena de Cuixart és massa elevada per suspendre-la.

En un escrit de vuit pàgines, la Fiscalia afirma que, per començar, la “regla general” és que els recursos d’empara no suspenguin els efectes d’una condemna i que la legislació fa només excepcions quan hi ha un “perjudici” per al recurrent. És a dir, quan el dany és tan gran que encara que el TC li donés més endavant la raó ja seria tard. Una situació que el ministeri públic creu que no es dona amb el president d’Òmnium.

La pena supera els cinc anys

La Fiscalia posa èmfasi en el fet que s’han de tenir en compte la gravetat dels fets, la seva “transcendència social”, la duració de la pena imposada i el temps que queda per complir-la, així com el risc d’“eludir la justícia” i la “possible desprotecció de les víctimes”. “D’entre tots els requisits té especial rellevància la gravetat de la pena”, destaca la Fiscalia. En aquest sentit, situa la frontera en els cinc anys de presó, que serveix al legislador penal per distingir entre delictes greus i menys greus. “El TC no suspèn, com a regla general, les resolucions judicials quan es tracta de condemnes a penes privatives de llibertat superiors a cinc anys, excepte casos excepcionals”, relata.

A parer del fiscal, el cas de Cuixart no és excepcional, ja que argumenta que la pena imposada, nou anys de presó, fa inviable que suspenguin la condemna. Per donar su-

El president d’Òmnium, Jordi Cuixart, sortint de la presó de Lledoners per anar a treballar en virtut del 100.2. CRISTINA CALDERER

port a la suspensió de la privació de llibertat, en el seu escrit el president d’Òmnium havia posat de manifest que la presó fa gairebé tres anys que dura, que no existeixen víctimes derivades dels fets pels quals ha estat condemnat i que, a més, hi ha anunciada una reforma legislativa del delictes de sedició, en al·lusió a la promesa del govern del PSOE i Podem de fer-ho.

Tampoc aquest últim argument, però, serveix a la Fiscalia, malgrat que depèn directament de l’executiu de coalició. Assevera que es tracta d’una “circumstància hipotètica” i que en el cas de produir-se, “si fos favorable”, s’aplicaria en l’execució de la condemna. També recorda que quan es tracta de la privació de llibertat el TC té l’obligació de tramitar els recursos amb celeritat i que,

per tant, no hauria de passar massa temps fins que resolgués sobre el fons de la qüestió. Cuixart, com la resta de presos polítics –menys Oriol Junqueras i Raül Romeva, que ho faran pròximament–, ha interposat un recurs d’empara contra la sentència del Suprem, que el condemna per sedició.

Entre els drets vulnerats, al·lega que no es va respectar el jutge predeterminat per llei que havia d’abordar els fets (a parer de la defensa, havien de ser tribunals de Catalunya); que no hi va haver un judici “independent i imparcial” i que la condemna per sedició vulnera el dret de manifestació i llibertat d’expressió. Consegüentment, també considera que no s’ha respectat el seu dret a la llibertat, ja que fa temps que n’està privat. ■

Els Fets del Palau: l’eclosió d’un nou catalanisme

JOAN ESCULIES
ESCRITOR I HISTORIADOR

“Els Fets del Palau no haurien estat res si no haguessin estat la porta que va obrir la detenció de Jordi Pujol”. Així s’expressava fa vuit anys a *El Món* Josep Espar Ticó, que el vespre del 19 de maig del 1960 –fa seixanta anys– va començar a entonar al Palau de la Música Catalana *El cant de la senyera* en el concert del centenari del poeta Joan Maragall. Davant la prohibició franquista que l’acte es cloqués amb l’himne substitutiu d’*Els segadors*, un magma de joves de plataformes catalanistes com Cristians Catalans va optar per protestar entonant-lo de tota manera.

De seguida van començar les detencions. La reivindicació va arribar en un moment en què el franquisme provava de fer-se un lífting impossible. L’Operació Catalunya havia dut Franco de visita a Barcelona i a fer distintes promeses com promoure la carta municipal de la ciutat. Tot plegat després que al començar l’any el règim destituís el director de *La Vanguardia*, Luis de Galinsoga, arran de la campanya en contra per haver dit, al sortir de missa: “*Todos los catalanes son una mierda*”.

Al Palau, el règim va constatar que el maquillatge no resoliria els problemes de fons, que eren molts i de naturalesa diversa, i va respondre com l’aparell repressor que era. Tres dies de detencions i tortures després, la Brigada Político-Social va arribar a l’autor dels pamflets contra Galinsoga i Franco i un dels cervells de la protesta. Jordi Pujol, de 29 anys, no havia anat al Palau per no fer-se notar, però tampoc no va amagar-se. Detingut de matinada, va ser torturat i, tres setmanes després, sotmès a un consell de guerra.

Va declinar una rebaixa de presó, amb un càlcul polític amb el suport de la seva esposa, Marta Ferrusola, com palesa el documental que li va dedicar Enric Canals (2013), i va ser condemnat a set anys de presó, dels quals en va complir gairebé tres. L’inici del seu parlament davant del tribunal va esdevenir emblemàtic. “Formo part d’una generació que puja. D’una joventut que va creixent lentament...” La seva generació, al marge d’adscripcions polítiques, de seguida va sentir-s’hi representada. I és que aquesta va ser la veritable clau de volta dels fets.

La repressió posterior va generar estupor dins i fora del país, perquè es va dirigir contra joves d’extracció burgesa i catòlica. Però, sobretot, i això és el que Pujol va saber captar amb el seu discurs, la reivindicació va constatar l’eclosió d’una nova generació d’antifranquistes després del Pla d’Estabilització de 1959, que suposava un trencament amb la que havia viscut l’etapa republicana.

Pujol va aprofitar l’oportunitat per projectar-se. A mil quilòmetres, Josep Tarradellas, que va recopilar documentació dels fets, de seguida se’n va adonar. El president de la Generalitat a l’exili, com recull Josep M. Bricall a *Memòria d’un silenci* (2003), “afirmava reiteradament que era l’únic nacionalista català que havia anat a la presó en defensa de les seves idees”. No era cert, però aquell ritm de pas que des d’inicis de segle segellava l’autenticitat dels catalanistes eren paraules importants. Exiliar-se era una opció, però la credencial d’una temporada entre reixes no es podia rebatre. La campanya Pujol-Catalunya que va seguir va fer la resta. ■